

کالاهای چند ملیتی

- ۱- منظور از محصولات چند ملیتی چیست؟ مثال بزنید برخی محصولات به ویژه محصولاتی که از فناوری پیشرفته تری بهره میبرند، ممکن است چند ملیتی باشند مثلاً سرمایه گذار آن یک شرکت آلمانی باشد ولی ساخته شده دست کارگران چینی
- ۲- نوع دیگری از بازیگران میدان اقتصادی را نام ببرید که در زندگی ما تاثیر گذارند؟ آن بازیگران، شرکتها و دولتهایی هستند که خارج از مرزهای ما زندگی میکنند اما در زندگی ما اثر گذارند.

چرا تجارت با دیگر کشورها مهم است؟

- ۳- فواید و ضرورت تجارت بین کشورها را با مثال توضیح دهید
- فرض کنید صاحب یک شرکت بزرگ تولید پوشاک هستید و در کشور شما امکان تولید پنبه وجود ندارد یا تولید آن هزینه بسیار بالایی دارد اما در عوض کشور همسایه شما، زمین حاصلخیزی برای کشت پنبه دارد. شما برای اینکه هزینه تولیدتان را کاهش دهید و بتوانید با قیمت مناسبتری پوشاک خود را به بازار روانه کنید، پنبه را از کشور همسایه وارد میکنید. در این صورت هم شما به خاطر کاهش هزینه تولید، سود بیشتری میبرید و هم کشور همسایه شما بابت فروش پنبه هایش سود میبرد. اگر کار شما توسعه پیدا کرد میتوانید پوشاک تولیدی خودتان را به همان کشوری که از آن پنبه وارد میکردید یا کشور دیگری صادر کنید و از این بابت نیز، کسب و کار شما رونقی خواهد گرفت.
- ۴- سه دلیل اصلی که باعث میشود کشورها با یکدیگر وارد مبادله شوند را ذکر کنید.
- الف) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید در کشورها
ب) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری
ج) تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی

اصل مزیت مطلق و نسبی در تجارت

- ۵- یکسان نبودن کشورها از نظر منابع و همچنین تفاوت در فناوری و شرایط اقلیمی چه تاثیری بر توان تولیدی کشورها دارد؟ این عوامل توان تولیدی منطقه یا کشوری را در مقایسه با منطقه یا کشور دیگر تغییر میدهد و موجب میشود تولید یک محصول نسبت به محصولی دیگر مقرون به صرفه‌تر شود، به عبارت دیگر مزیت اقتصادی ایجاد کند.
- ۶- اصل مزیت مطلق در تجارت را با مثال توضیح دهید.
- دو کشور ایران و برزیل را در نظر بگیرید
- الف) هر دو کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند. در هر دو کشور فقط غذا و پوشاک با قیمتهای یکسان تولید میشود.

ب) هر دو کشور اگر همه عوامل تولیدشان را با اشتغال کامل، برای تولید غذا به کار گیرند، ایران 66 واحد و برزیل 46 واحد تولید میکند.

ج) هر دو کشور اگر همه عوامل تولیدشان را با اشتغال کامل برای تولید پوشاک به کار گیرند، ایران 36 واحد و برزیل 7 واحد تولید میکند. در این صورت میگوییم برزیل در تولید پوشاک و ایران در تولید غذا مزیت مطلق دارند. در نتیجه بهتر است در محصولی که مزیت دارند، تخصص و تمرکز یابند و محصولات خود را با یکدیگر مبادله کنند.

۷- اصل مزیت نسبی را با مثال توضیح دهید.

کشوری مثل کنیا را در نظر بگیرید که از نظر عوامل تولید با دو کشور ایران و برزیل یکسان است. اگر کنیا همه امکانات خود را بر تولید غذا متمرکز کند میتواند 26 واحد غذا، و اگر به تولید پوشاک تخصیص دهد 16 واحد پوشاک تولید میکند. پس کنیا در تولید غذا و پوشاک نسبت به ایران و برزیل مزیت مطلق ندارد یعنی هیچ کدام از این دو کالا را به صرفه تولید نمیکند. به عبارت دیگر هزینه تمام شده هر دو کالا در کنیا از دو کشور دیگر بیشتر است و این کشور مجبور است برای تولید مقدار مشخصی از کالا منابع بیشتری را صرف کند.

اقتصاد دانان در این حالت مفهوم مزیت نسبی را به کار میبرند و میگویند هر چند کنیا در غذا و پوشاک نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد ولی در کشور خود در تولید غذا نسبت به پوشاک مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در صنعت غذا متمرکز شود و پوشاک مورد نیاز خود را از برزیل وارد کند. به عبارت دیگر هزینه فرصت تولید غذا در کشور کنیا کمتر از هزینه فرصت تولید پوشاک است و همین امر باعث میشود تا کنیا منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید غذا اختصاص دهد.

۸- رعایت نکردن اصل مزیت نسبی و مطلق چه پیامدهایی به دنبال دارد؟

الف) از منابع و سرمایه ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمیشود که به نوعی هدر رفت آنها محسوب میشود چرا که منابع کمیاب هستند.

ب) با تولید محصولات کمتر و بی کیفیت تر، رفاه جامعه کاهش مییابد.

۹- صادرات کالاها چه منفعتی برای تولیدکنندگان دارد؟

صادرات کالاها به تولیدکنندگان اجازه میدهد تا محصولات خود را در بازارهای بزرگتری به فروش برسانند و همچنین به منظور رقابت با تولیدکنندگان دیگر، به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار شوند.

مزیت نسبی و هزینه فرصت

16- چرا برای رعایت اصل مزیت نسبی باید حتماً هزینه فرصت را نیز در نظر گرفت؟ با ذکر مثال توضیح دهید فرض کنید در رشته حقوق تحصیل کرده اید و اکنون یک وکیل ماهر، متخصص و مشهور هستید و در دفتر خود مشاوره حقوقی میدهید. شما برای مشاوره حقوقی هر ساعت مبلغ 266 هزار تومان از مشتریان دریافت میکنید. اکنون به فکر استخدام یک منشی هستید که کارهایی همچون جواب دادن به تلفن یا حروف چینی برخی از نامهها را انجام دهد. این منشی برای انجام امور اداری، ساعتی 56 هزار تومان دستمزد میگیرد. با این حال ممکن است با خودتان ببینید که من خودم این امور ساده را میتوانم انجام دهم و نیازی به منشی نیست. در این صورت ساعتی 56 هزار تومان صرفه جویی میکنم. اما این انتخاب نمیتواند منطقی باشد چون در یک ساعتی که میخواهید به امور اداری اختصاص دهید برای شما 266 هزار تومان ارزش دارد در این صورت شما به جای سود، 156 هزار تومان ضرر کردهاید. شما در انجام امور ساده اداری دارای مزیت

نسبی نیستید، چون شما یک وکیل ماهر و متخصص اید.

دولتها و تجارت بین الملل

۱۱- چه عواملی باعث میشود که دولتها در طول تاریخ بر خوردهای گوناگون و متعارضی با مسأله تجارت بین الملل داشته باشند؟

به

دو دلیل الف) یک کشور ممکن است با مشکلات خاص خود مواجه باشد و کشور همسایه اش مشکلات و مسایل متفاوتی داشته باشد. ب) تفاوت در آرمان ها و چشم اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها با همدیگر

۱۲- چرا دولتها تعرفه های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع میکنند؟

به دو علت 1) برای حمایت از صنایع داخلی خود 2) برای کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر

۱۳- دولتها با چه هدفی با دیگر کشورها پیمانهای تجاری وضع میکنند و تعرفه ها را کاهش میدهند؟ با هدف گسترش روابط اقتصادی شان با کشورهای که دیدگاه های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند.

۱۴- کشور انگلستان در سال 1701 برای حمایت از صنعت منسوجات خود چه کرد؟

قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که بر اساس آن واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی، هندی یا چینی کشور را ممنوع اعلام کرد که این قانون در حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان صورت گرفته بود.

۱۵- نمونه هایی از سیاست منع تجارت خارجی (وضع تعرفه بر واردات کالا) در کشورهای مختلف را ذکر کنید

الف) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که بر اساس آن واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام کرد.

ب) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم کشورهای آلمان و اروپای شرقی و ایالات متحده در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود، تعرفه های متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

ج) در دوره بین دو جنگ جهانی، کارگران و تولیدکنندگان، کنگره آمریکا را متقاعد کردند که تعرفه های گمرکی را تا 52 درصد افزایش دهد.

۱۶- سازمانهای بین المللی به منظور تجارت آزاد در چه قرنی شکل گرفت؟ در قرن بیستم

۱۷- کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در چه سالی تشکیل شد و پیامد آن چه بود؟ در سال 1944 تشکیل شد و پیامد آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین المللی پول بود.

۱۸- قرارداد گات چیست؟ و با چه هدفی منعقد شد؟ در سال 1947، 23 کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قرارداد غیر رسمی را امضا کردند که به قرارداد گات مشهور شد و بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

۱۹- کدام کشورها و در چه سالی پیمان تجارت آزاد مشهور به نفتا را امضا کردند؟ آمریکا، کانادا و مکزیک در سال

1992 پیمان تجارت آزاد مشهور به نفتا را امضا کردند.

26- چه عاملی باعث امضای پیمان های تجاری و یا نقض آن بوده است؟ منافع ملی

۲۱- نظر بیل کلینتون رئیس جمهور آمریکا در مورد امضای پیمان نفتا چه بود؟

بیل کلینتون بیان کرد نفتا به معنای شغل و درآمد مناسب برای آمریکایی هاست. اگر من به این امر باور نداشتم هرگز این معاهده را حمایت نمی کردم.

۲۲- مهمترین موارد نقض پیمانهای تجاری ایالات متحده آمریکا را نام ببرید؟ الف) خروج آمریکا از توافق آب و

هوایی پاریس ب) توافق نامه آسیا- پاسیفیک

ج) توافق برجام و پیمان جهانی سازمان ملل برای بهبود وضعیت مهاجران و پناهندگان

جنگهای تجاری و تحریم های اقتصادی

۲۳- در تجارت خارجی و رعایت کردن مزیت مطلق و نسبی به چه نکته ای باید توجه کنیم؟

باید در نظر داشته باشیم که این فعالیت گروهی به قدرت و استقلال کشور آسیبی نزند در غیر این صورت تمام مشکلاتی که کشورهای وابسته دارند، کشور ما را نیز در بر میگیرد.

۲۴- چه عواملی باعث شده تا اقتصاددانان به اهمیت خودکفایی در برخی از تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تامین آنها از خارج تاکید کنند؟

الف) جنگها و تحریمهای اقتصادی قرنهای اخیر ب) رفتار خودخواهانه برخی از کشورها

۲۵- عواملی که میتواند باعث بهانه جویی و سلطه رقیب یا دشمن و نهایتاً ضعف و وابستگی یک کشور شود را ذکر کنید؟

الف) وابستگی در تامین کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی

ب) وابستگی در حوزه انرژی مانند نفت و انرژی هسته ای و انرژیهای نو ج) وابستگی در صنایع نظامی و دفاعی

۲۶- چرا زندگی عموم انسانها در جامعه شهری، تک محصولی شده است؟ به خاطر تخصص گرایی و تولید بر اساس مزیت

۲۷- آیا در فضای جهانی اقتصاد تک محصولی اقتصاد مناسبی است؟ چرا؟

خیر زیرا اقتصادی شکننده و آسیب پذیر است و در مواقع بحرانی امکان تاب آوری و انعطاف پذیری مقابل تکانها، مشکلات و تحریمها را ندارد.

۲۸- در چه صورتی یک کشور میتواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود؟

الف) راههای تامین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.

ب) از وضعیت تک محصولی فاصله بگیرد.

ج) با خلق مزینهای جدید اقتصادی امکان تامین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

د) به علم و فناوری و اقتصاد دانش بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

29-- با توجه به جدول مقابل: الف) کدام کشور در تولید پسته و کدام در تولید پوشاک مزیت مطلق دارد؟
 ب) کشور C بهتر است کدام کالا را تولید کند؟ چرا؟

کشور - محصول	پسته	نقره	پوشاک
A	۶۰ واحد	۳۰ واحد	۵۰ واحد
B	۲۰ واحد	۶۰ واحد	۴۰ واحد
C	۱۰ واحد	۲۰ واحد	۱۲ واحد

الف) کشور A در تولید پسته مزیت مطلق دارد و کشور B در تولید پوشاک

ب) کشور C در کشور خود در تولید نقره مزیت نسبی دارد و در تولید هیچ کدام از محصولات مزیت مطلق ندارد بنابراین باید در تولید نقره متمرکز شود و پسته و پوشاک مورد نظر خود را از کشورهای A و B وارد کند

30--کشورها برای تعامل قدرتمند با دیگران چه باید بکنند؟ برای تعامل قدرتمند با دیگران، کشورها ناگزیرند میان بهره برداری از مزیت های موجود از سویی و خلق مزیت های جدید، در جهت افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی دست به انتخاب بهینه بزنند.

31-انتخاب بهینه به چه عواملی بستگی دارد؟ انتخاب بهینه به عواملی مانند موقعیت رقبا و میزان اعتمادی که به آنها داریم، موقعیت صنایع داخلی، منابع و امکانات طبیعی و انسانی و نیز وضعیت بازار و قیمت ها بستگی دارد

32-تعامل قدرتمند هر کشور با کشورهای دیگر در چه جهتی میباشد؟ در جهت افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی

33-کشورها برای تعامل قدرتمند در عرصه ی جهانی چه می کنند؟

کشورها ناگزیرند میان بهره برداری از مزیت های موجود از سویی و خلق مزیت های جدید، در جهت افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی دست به انتخاب بهینه بزنند.